

U s n e s e n í

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudců Mgr. Gabriely Bašné a JUDr. Aleny Krýlové v právní věci žalobce: **TOBEX Praha v.o.s.**, se sídlem Praha 4, Nuselská 25, IČ: 64572161, zastoupen JUDr. Ivanem Hanovským, advokátem se sídlem Praha 10, Kounická 1013/46, proti žalovanému: **Finanční úřad pro hlavní město Prahu**, se sídlem Praha 1, Štěpánská 28, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15.7.2015 č.j.: 5047396/15/2004-00540-108974,

t a k t o:

- I. **Žaloba se odmítá.**
- II. **Věc se postupuje k vyřízení Finančnímu úřadu pro hlavní město Prahu.**
- III. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se včasné podanou žalobou domáhal zrušení exekučního příkazu vydaného žalovaným dne 15.7.2015, jímž byla nařízena daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu k vymození nedoplatku v celkové výši 299.803,- Kč.

Před vlastním projednáním věci se soud nejprve musel zabývat povahou napadeného rozhodnutí v tom směru, zda se nejedná o rozhodnutí, které je z přezkumné činnosti soudu vyloučeno. K přezkoumávání správního rozhodnutí totiž může soud v rámci správního soudnictví přistoupit jen za předpokladu, že není dána překážka, která by mu bránila věcně rozhodnout. Jinak soudu nezbyvá nic jiného, než podanou žalobu jako nepřipustnou podle § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s. usnesením odmítnout. Důvody nepřipustnosti jsou mimo jiné stanoveny v § 68 s.ř.s. Podle § 68 písm. a) s.ř.s. je žaloba je nepřipustná, nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného.

Je nesporné, že exekuční příkaz je rozhodnutím ve smyslu § 65 s.ř.s., jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti daňového subjektu a podléhá tak soudnímu přezkumu v rámci správního soudnictví. Zásadní otázkou v dané věci je, zda existuje opravný prostředek proti exekučnímu příkazu vydanému dle § 178 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“), v rámci daňové exekuce dle právní úpravy účinné od 1.1.2014.

Dle § 178 odst. 4 daňového řádu ve znění účinném do 1.1.2014 se exekuční příkaz doručoval dlužníkovi a dalším příjemcům tohoto rozhodnutí a bylo možné se proti němu odvolat do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Zákonným opatřením č. 344/2013 Sb.,

o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů, došlo k novelizaci ustanovení § 178 odst. 4 daňového řádu s účinností od 1.1.2014. Po této novelizaci § 178 odst. 4 daňového řádu stanoví, že exekuční příkaz se doručuje dlužníkovi a dalším příjemcům tohoto rozhodnutí a nelze proti němu uplatnit opravné prostředky.

V důvodové zprávě k předmětné novele je uvedeno následující: „*navrhuje se změna týkající se možnosti odvolat se proti exekučnímu příkazu. Nově by již odvolání proti exekučnímu příkazu nebylo možné. Stejně tak nebude možné uplatnit jiný opravný prostředek, kterým je v souladu s § 108 návrh na povolení obnovy řízení. To ovšem neznamená, že by dlužník neměl jiný prostředek ochrany, kterým by mohl brojít proti případným nedostatkům exekučního příkazu, resp. zahájeného exekučního řízení. Tímto prostředkem je námitka podle § 159. Důvodem pro tuto změnu je zejména odstranění zatěžujícího formalismu spojeného s tím, že v dané věci musí rozhodovat nadřízený orgán, jakož i s tím, že o případném odvolání musí být v souladu s § 111 odst. 4 daňového řádu uvědomeni ostatní příjemci rozhodnutí prostřednictvím výzvy*“.

Z uvedeného jednoznačně vyplývá, že prostředkem ochrany proti vydanému exekučnímu příkazu je od 1.1.2014 námitka. Je tedy třeba posoudit, zda je možno v daném případě námitku považovat za opravný prostředek, jenž je nutno vyčerpat před podáním žaloby proti rozhodnutí správního orgánu, či zda lze rovnou správní žalobou napadnout exekuční příkaz jako prvoinstanční rozhodnutí, proti kterému není přípustný opravný prostředek.

Institut námítky je upraven v § 159 daňového řádu. Dle § 159 odst. 1 daňového řádu je uvedeno, že proti úkonu správce daně při placení daní, nejde-li o rozhodnutí, u kterého zákon připouští podání odvolání, může osoba zúčastněná na správě daní uplatnit námitku ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy se o úkonu dozvěděla. Dle § 159 odst. 2 daňového řádu je stanoveno, že se námitka podává u správce daně, který úkon provedl. Dle § 159 odst. 3 daňového řádu je uvedeno, že správce daně námitku posoudí a rozhodne o ní. Vyhoví-li námitce v plném rozsahu, napadený úkon zruší, a vyhoví-li námitce částečně, napadený úkon změní nebo zjedná nápravu jiným způsobem. Neuzná-li správce daně oprávněnost v námitce uplatňovaných důvodů, námitku rozhodnutím zamítne. Rozhodnutí, kterým je námitce v plném rozsahu vyhověno, se neodůvodňuje. V § 159 odst. 4 daňového řádu je pak zakotveno, že námitka musí mít shodné náležitosti jako odvolání, a proti rozhodnutí o námitce nelze uplatnit opravné prostředky.

Námitku je nutno chápat jako opravný prostředek „sui generis“, tedy specifický řádný opravný prostředek, o kterém rozhoduje správní orgán, který úkon učinil či rozhodnutí vydal. Soud poukazuje zejména na skutečnost, že na základě úspěšných námitek lze mimo jiné stejně jako v případě odvolání, napadený úkon či napadené rozhodnutí zrušit úplně či částečně. Svým charakterem tedy námitka odpovídá odvolání. Podobnost je umocněna i tím, že ve vztahu k náležitostem námítky zákonodárce přímo odkázal v ustanovení § 159 odst. 4 daňového řádu na ustanovení § 112, které upravuje náležitosti odvolání. Z § 159 odst. 1 daňového řádu pak jednoznačně vyplývá, že na rozdíl od chápání námítky v režimu zák. č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, výlučně jako opravného prostředku proti úkonům správce daně, které nebyly rozhodnutím, je nutno námítky v režimu daňového řádu chápat jako opravný prostředek i proti rozhodnutím vydaným ve fázi placení daní, u kterých není připuštěno odvolání. Tato skutečnost jednoznačně vyplývá z formulace ustanovení § 159

odst. 1 daňového řádu, kdy jsou z režimu námitek vyňata rozhodnutí, proti kterým zákon připouští odvolání. A contrario z uvedeného vyplývá, že námitky lze uplatnit proti rozhodnutím správce daně při placení daní, u kterých odvolání připuštěno není. Takovým rozhodnutím je od 1.1.2014 i exekuční příkaz.

Na základě výše uvedeného dospěl soud k závěru, že v případě rozhodnutí správce daně ve fázi placení daní, proti kterým nepřipouští zákon odvolání, je nutno námitky považovat za opravný prostředek, který je nutno vyčerpat, aby následná žaloba proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. s.ř.s. byla s přihlédnutím k ustanovení § 68 písm. a) s.ř.s. přípustná (obdobně usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8.12.2014, č.j. 15 Af 40/2014-43).

V konkrétním případě možnost námitek vyčerpana nebyla. Proto dospěl soud k závěru, že se jedná o žalobu ve smyslu § 68 písm. a) s.ř.s. nepřípustnou, neboť nedošlo k vyčerpání opravných prostředků ze strany žalobce.

Dále soud podotýká, že ačkoli § 102 odst. 1 písm. f) daňového řádu uvádí jako podstatnou náležitost rozhodnutí pouze poučení o možnosti podat odvolání, je třeba v případě rozhodnutí vydávaných ve fázi placení daní, proti kterým nelze podat odvolání, uvádět v poučení i informaci o možnosti podání námitek proti takovému rozhodnutí. Tento závěr vyplývá z obecných principů správního práva, mezi které patří i povinnost správního orgánu poučit účastníka řízení o možnosti podání řádných opravných prostředků.

Jak výše dovodil soud, v případě exekučního příkazu vydaného dle § 178 daňového řádu ve znění účinném po 1.1.2014 jsou námitky svou podstatou a charakterem řádným opravným prostředkem proti tomuto rozhodnutí.

V daném případě exekuční příkaz vydaný Finančním úřadem pro hlavní město Prahu dne 15.7.2015, poučení o možnosti podat proti němu námitky neobsahoval. Ve vztahu k opravným prostředkům bylo v poučení pouze uvedeno v souladu s ustanovením § 178 odst. 4 daňového řádu, že proti tomuto rozhodnutí nelze uplatnit opravné prostředky. V důsledku tohoto neúplného poučení podal žalobce ve lhůtě stanovené v § 72 odst. 1 s.ř.s. svou žalobu, aniž by vyčerpal možnost podání námitek proti předmětnému exekučnímu příkazu. Proto soud návrh odmítl a současně postoupil věc k Finančnímu úřadu pro hlavní město Prahu v souladu s ustanovením § 46 odst. 5 s.ř.s., kde je stanoveno, že podal-li navrhovatel návrh proto, že se řídil nesprávným poučením správního orgánu o tom, že proti jeho rozhodnutí není přípustný opravný prostředek, soud z tohoto důvodu návrh odmítne a věc postoupí k vyřízení opravného prostředku správnímu orgánu k tomu příslušnému. Byl-li návrh podán včas u soudu, platí, že opravný prostředek byl podán včas.

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 3 věty první s.ř.s., dle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém

rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

V Praze dne 31. srpna 2015

JUDr. Eva Pechová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková